
Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets betänkande 2016:1

Ändringar i kyrkoordningen m.m.

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*, KsSkr 2016:3, avsnitt 2, i vilket det föreslås en rad ändringar och rättelser i kyrkoordningen. Utskottet ställer sig bakom förslagen och föreslår att kyrkostyrelsens förslag ska bifallas.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen, enligt *bilaga 1*.
2. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11), enligt *bilaga 2*.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2016:3, *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*, avsnitt 2, *Övriga ändringar och rättelser*

1. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.
2. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i Instruktion för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11).

Bakgrund

Kyrkostyrelsen har under året uppmärksammat att det finns behov av några redaktionella ändringar i kyrkoordningen och andra bestämmelser bl.a. till följd av beslut under 2013 respektive 2015 års kyrkomöte. Kyrkostyrelsen föreslår med anledning av detta att ändringar ska göras i kyrkoordningen och i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån.

Kyrkofullmäktiges beslutförhet

Kyrkofullmäktige får enligt kyrkoordningens bestämmelser om kyrkofullmäktiges beslutförhet, handlägga ett ärende bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande (3 kap. 17 § första stycket i kyrkoordningen). Om en ledamot är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga detta även om antalet närvarande ledamöter på grund av jävet inte uppgår till mer än hälften (bestämmelsens andra stycke). I kommunallagen (1991:900) regleras motsvarande situation på så sätt att om en

ledamot är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga ärendet, även om antalet deltagande på grund av jävet inte uppgår till det antal som annars är föreskrivet (5 kap. 19 §). Även kyrkoordningens reglering anses handla om det antal ledamöter som deltar i beslutet. I förtydligande syfte föreslår kyrkostyrelsen att kyrkoordningen justeras på denna punkt.

Direkta val

Efter förslag i en motion beslutade kyrkomötet 2013 att upphäva kyrkoordningens bestämmelser om stiftsfullmäktiges möjlighet att vid val till stiftsfullmäktige inskränka valbarheten till valkretsen (38 kap. 16 a § i kyrkoordningen). Paragrafen i fråga upphörde därför att gälla från och med den 1 januari 2014 (SvKB 2013:6). Av förbiseende beslutades dock inte att rubriken närmast före paragrafen skulle utgå och därmed kvarstår den formellt sett. Kyrkostyrelsen föreslår därför att rubriken nu bör beslutas utgå.

I kyrkoordningen finns en bestämmelse om att det i varje röstningslokal ska finnas ett antal avskilda platser där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert (38 kap. 45 §). Efter förslag i kyrkostyrelsens skrivelse om ändringar i kyrkoordningen m.m. (KsSkr 2015:3) beslutade kyrkomötet 2015 att förenkla regleringen och terminologin för röstningslokaler. Beslutet innebar bl.a. att termen röstningslokal ersatte tidigare expedition för förtidsröstning och särskilt röstmottagningsställe samt att samlingstermen röstmottagningsställe infördes för både vallokal och röstningslokal. Som en konsekvens av beslutet följdändrades ett antal bestämmelser. Av förbiseende följdändrades dock inte den nu aktuella bestämmelsen. Kyrkostyrelsen föreslår därför en sådan följdändring nu, innebärande att *röstningslokal* i 38 kap. 45 § ersätts med *röstmottagningsställe*.

Ändring i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån

I den inledande paragrafen i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11) hänvisas till en bestämmelse i kyrkoordningen när det gäller vilka sammanträdesarvoden som nämnden ska fastställa (10 kap. 11 §). Efter kyrkostyrelsens förslag i skrivelsen om ändringar i kyrkoordningen m.m. (KsSkr 2015:3) beslutade kyrkomötet 2015 att ändra bestämmelsen i kyrkoordningen på så sätt att *förtroendevalda* ersattes med *ledamöter och ersättare i organ*. Följdändringar gjordes i Arbetsordning för kyrkomötet (SvKB 1999:3) och i Ersättningsstadgan (SvKB 2012:17). Av förbiseende följdändrades inte instruktionen för nationella nivåns arvodesnämnd. Kyrkostyrelsen föreslår därför en sådan följdändring nu.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Kyrkostyrelsen föreslår att de föreslagna ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, dvs. den 1 januari 2017, och bedömer att de föreslagna bestämmelserna inte behöver kompletteras med några övergångsbestämmelser.

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.
2. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11).

Kyrkorättsutskottet finner att förslagen är nödvändiga konsekvensändringar med anledning av tidigare fattade beslut och föreslår därför att kyrkostyrelsens förslag ska bifallas.

Uppsala den 29 september 2016

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Anders Roos, ordförande

Linda Jansson, sekreterare

Beslutande: Anders Roos, ordförande, Jenny Thor, Maria Lagerman, Sten-Arne Burman, Christina Andersson, Björn Andersson, Berit Bornecrantz Dias, Gunvor Torstensson, Boel Johansson, Sven Esplund, Suzanne Fredborg, Gunilla Blom, Conny Tyrberg, Peder Fohlin och Margareta Karlsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sebastian Clausson, Manilla Bergström, Sofia Särdaqvist, Hans Weichbrodt, Claes-Johan Bonde, Christina Blomqvist, Asta Matikainen Lecklin, Georg Lagerberg, Per-Olof Jacobsson, Ann-Christine From Utterstedt, Mikael Eskilandersson, Birgitta Sedin och Lars Larsson.

Biskop Åke Bonnier har deltagit i utskottets överläggningar.

Bilaga 1

Förslag till beslut om ändring i kyrkoordningen

Kyrkomötet beslutar i fråga om kyrkoordningen,
dels att rubriken närmast efter 38 kap. 15 § ska utgå,
dels att 3 kap. 17 § och 38 kap. 45 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

17 §

Kyrkofullmäktige får handlägga ett ärende bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Om en ledamot är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga detta även om antalet *närvarande* ledamöter på grund av jävet inte uppgår till mer än hälften.

Om en ledamot är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga detta även om antalet *deltagande* ledamöter på grund av jävet inte uppgår till mer än hälften.

38 kap.

45 §

Väljarnas valhemlighet ska skyddas. I varje *röstningslokal* ska det finnas ett lämpligt antal avskilda platser (valskärmar) där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert.

Väljarnas valhemlighet ska skyddas. På varje *röstmottagningsställe* ska det finnas ett lämpligt antal avskilda platser (valskärmar) där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2017.

Bilaga 2

Förslag till beslut om ändring i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11)

Kr 2016:1
Bilaga 2

Kyrkomötet beslutar att 1 § i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Som framgår av 10 kap. 11 § i kyrkoordningen (SvKB 1999:1) ska Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån fastställa sammanträdesarvoden för kyrkomötets ledamöter samt för *de övriga förtroendevalda* som har utsetts av kyrkomötet eller kyrkostyrelsen, dock inte för arvodesnämndens ledamöter.

Som framgår av 10 kap. 11 § i kyrkoordningen (SvKB 1999:1) ska Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån fastställa sammanträdesarvoden för kyrkomötets ledamöter samt för *ledamöter och ersättare i organ* som har utsetts av kyrkomötet eller kyrkostyrelsen, dock inte för arvodesnämndens ledamöter.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2017.

Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets betänkande 2016:2

Kyrkomötets arbetsformer

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2016:54 om att återinföra interpellations- och frågeinstituten i kyrkomötets arbetsordning. Kyrkorättsutskottet menar att den pågående utredningen om kyrkomötets arbetsformer bör avvaktas innan kyrkomötet tar några eventuella initiativ i frågor av det slag som tas upp i motionen. Utskottet föreslår att motionen avslås.

I betänkandet behandlas vidare motion 2016:74 i vilken det föreslås att presidiet ska utarbeta förslag till reglering i kyrkomötets arbetsordning om barnkonsekvensanalyser i kyrkomötets beredning av motioner. Kyrkorättsutskottet anser att något uppdrag i enlighet med motionen inte ska lämnas och föreslår att motionen avslås. Utskottet föreslår dock att med anledning av motionen uppdra till kyrkomötets presidium att överväga vad utskottet anfört i sina överväganden.

Till betänkandet finns en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:54.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:74.
3. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2016:74 uppdra till kyrkomötets presidium att överväga vad utskottet anfört.

Motionernas förslag

Motion 2016:54 av Dag Sandahl, Kyrkomötets arbetsordning

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkomötets presidium att utarbeta förslag till att i kyrkomötets arbetsordning återinföra interpellations- och frågeinstituten.

Motion 2016:74 av Lena Klevenås m.fl., Nationella beslut och barnkonsekvensanalyser

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkomötets presidium att utarbeta ett förslag till reglering i kyrkomötets arbetsordning om att det vid beredningen av motioner ska göras barnkonsekvensanalyser inför behandlingen i kyrkomötet och att barnkonsekvensanalyserna ska dokumenteras och bifogas varje beslut i kyrkomötet.

Bakgrund

Frågedebatt i kyrkomötet

I 6 kap. 1–3 §§ i Kyrkomötets beslut (SvKB 1999:4) om Arbetsordning för kyrkomötet (kyrkomötets arbetsordning) fanns fram till och med år 2011 bestämmelser om att det skulle hållas en frågedebatt innan kyrkomötet vid årets andra sammanträde beslutade i något ärende som beretts av ett utskott. Frågedebatten infördes genom beslut av 1999 års kyrkomöte och var en förenklad och samordnad form av den ordning som gällde före relationsändringen då det fanns allmän kyrklig debatt och frågestund.

Frågedebatten infördes efter förslag från Centralstyrelsen (CsSkr 1999:4) som menade att den dittillsvarande ordningen med en allmän kyrklig debatt och en frågestund medförde påtagliga risker för att samma frågor skulle komma att tas upp vid flera tillfällen under kyrkomötets behandling av en fråga. Centralstyrelsen föreslog därför att de två instituten skulle ersättas av en frågedebatt. I frågedebatten skulle det fortsatt vara möjligt att rikta ”enkla frågor” till bl.a. kyrkostyrelsen. En utgångspunkt angavs vara att stimulera ett levande meningsutbyte på ett bättre sätt än med en genomgång av i förväg skrivna anföranden, vilket var fallet i den allmänna kyrkliga debatten. Mot denna bakgrund möjliggjordes också att fler än den som ställt frågan kunde delta i frågedebatten. På samma sätt som gällt den allmänna kyrkliga debatten var dock avsikten med frågedebatten främst att behandla den redovisning av verksamheten som kyrkostyrelsen lämnat till kyrkomötet. Den var inte avsedd att ersätta den reguljära granskningen av verksamhetsberättelser och ekonomisk redovisning.

Synpunkter om att frågedebatten borde förändras eller helt tas bort väcktes i överläggningar med företrädarna för nomineringsgrupperna. Överläggningarna ledde till att kyrkomötets presidium år 2011 föreslog att frågedebatten skulle avskaffas och ersättas av en debatt av tematisk karaktär, som kan hållas när det anses motiverat. Skälen angavs vara att ordningen med frågedebatten medförde risk för att ett ärende skulle komma att behandlas två gånger, dels i frågedebatten, dels i betänkandehandlingen. Frågedebatten ansågs inte heller ha något tydligt fokus eller syfte, varken enligt regelverket eller i praktiken (se vidare Kr 2011:1). Bestämmelsen i 6 kap. 1 § i kyrkomötets arbetsordning fick härigenom den nu gällande lydelsen, som innebär att kyrkomötets presidium efter samråd med företrädare för kyrkomötets nomineringsgrupper får besluta att en debatt utan samband med annan handläggning ska äga rum vid kyrkomötets sammanträde. Debatten ska vara begränsad till ett eller flera särskilda ämnen. Såväl presidiet som Kyrkorättsutskottet anförde att debatten ska kunna behandla ett eller flera i förväg definierade områden när så synes motiverat. Någon debatt enligt den nya bestämmelsen har hittills inte anordnats.

Frågan om formerna för en mer öppen debatt i kyrkomötet behandlades senast vid kyrkomötet år 2013 med anledning av en motion. I motion 2013:90 föreslogs att kyrkostyrelsen skulle återkomma med förslag om införande av en allmän kyrklig debatt och frågedebatt i kyrkomötet. Kyrkorättsutskottet vidhöll i sitt betänkande 2013:2 vad utskottet anförde i samband med avskaffandet av frågedebatten (se ovan) och föreslog, med konstaterande av att den gällande ordningen är tillfredsställande, avslag på motionen. Detta blev också kyrkomötets beslut.

Se vidare under rubriken ”Utredning om översyn av kyrkomötets arbetsformer” nedan.

Till 2009 års kyrkomöte förelåg två motioner som behandlade frågan om barnkonsekvensanalys. Motionärerna argumenterade för att genomförandet av en barnkonsekvensanalys inför beslut är viktigt, bl.a. för att Svenska kyrkans verksamhet därmed också ska genomsyras av barnkonventionens grundtankar. Vidare framfördes att genomförandet av en barnkonsekvensanalys är angeläget för att Svenska kyrkan ska kunna vara trogen sin uppdragsgivare och trovärdig som folkkyrka.

I betänkandet KI 2009:6 föreslog Kyrkolivsutskottet kyrkomötet att bifalla motion 2009:55 om införande av en paragraf om barnkonsekvensanalys i kyrkoordningen och motion 2009:9 i den del som den avsåg att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att utarbeta ett arbetssätt så att det görs en barnkonsekvensanalys inför varje beslut.

Utskottet menade att den skrivning om barnets särställning som finns i kyrkoordningen behövde få stöd genom att konkretiseras. Man pekade på att kyrkoordningen är styrdokument för hela kyrkan och menade att om frågan synliggörs i kyrkoordningen, är det en signal till stift och församlingar att frågan om barns rättigheter inte är något som bara kan överlämnas till några eldsjälur i barn- och ungdomsverksamheten.

I KsSkr 2012:3 *Ändringar i kyrkoordningen m.m.* föreslog kyrkostyrelsen att det skulle införas krav på att barnkonsekvensanalyser ska göras i beredningsskedet av ärenden inför beslut, i såväl församlingar och samfälligheter som på stift och nationell nivå. Det ansågs angeläget att barnkonsekvensanalyser blir en naturlig del i beredningen av de ärenden som beslutas inom Svenska kyrkan. För att åstadkomma detta menade kyrkostyrelsen att det var viktigt att kravet på barnkonsekvensanalys framgår av kyrkoordningen.

För den lokala nivån föreslogs krav på barnkonsekvensanalys inför beslut gälla för såväl fullmäktige som för kyrkorådet. Innebörden i detta var att barnkonsekvensanalys ska göras av kyrkorådet. Kyrkorådet ska också göra en barnkonsekvensanalys i sådana ärenden där kyrkorådet självt beslutar. På samma sätt föreslogs kravet på barnkonsekvensanalys på stiftsnivån gälla såväl inför beslut i stiftsfullmäktige som i ärenden som stiftsstyrelsen själv handlägger.

När det gäller den nationella nivån föreslog kyrkostyrelsen att det införas krav på att barnkonsekvensanalys ska göras när kyrkostyrelsen handlägger egna ärenden, på motsvarande sätt som för stiftsstyrelsen samt där kyrkostyrelsen i någon mening, om än inte formellt, har berett en fråga för beslut i kyrkomötet genom att avge en skrivelse till kyrkomötet.

Kyrkostyrelsen föreslog emellertid inte något krav på barnkonsekvensanalys inför de beslut som fattas i kyrkomötet. Skälet till detta var att det på den nationella nivån inte sker någon motsvarande beredning av kyrkostyrelsen inför beslut i kyrkomötet som på den lokala och regionala nivån. För att åstadkomma barnkonsekvensanalyser inför beslut i kyrkomötets alla ärenden skulle det därför behöva införas ett krav när det gäller den beredning som sker i kyrkomötets utskott. Kyrkostyrelsen bedömde att detta knappast skulle vara rimligt eller ens praktiskt genomförbart utifrån de förutsättningar som utskottsarbetet bedrivs under i dag. Kyrkostyrelsen menade vidare att en barnkonsekvensanalys som tas fram under utskottsberedningen av ett ärende i kyrkomötet av praktiska skäl aldrig torde kunna bli något annat än en ”tom pappersprodukt”. Kyrkostyrelsen menade att det snarare skulle göra mer skada än nytta att låta utskotten genomföra barnkonsekvensanalyser som av praktiska skäl inte kan hålla den kvalitet som måste eftersträvas.

Organisationsutskottet tillstyrkte (O 2012:1) kyrkostyrelsens förslag. Detta blev också kyrkomötets beslut.

Vid 2013 års kyrkomöte behandlades motion 2013:14 i vilken det föreslogs att krav skulle införas att ”något om barnkonsekvensanalys/barnkonventionen” skulle finnas med i såväl motioner till kyrkomötet som i tjänstemännens och utskottens beredning av ärenden. I behandlingen av motionen uttalade Kyrkorättsutskottet (Kr 2013:5) att kyrkostyrelsens bedömning i skrivelsen till 2012 års kyrkomöte – att barnkonsekvensanalyser under utskottsberedningen av ett ärende i kyrkomötet inte torde bli annat än en pappersprodukt – var realistisk och föreslog därför avslag på motionen. Detta blev också kyrkomötets beslut.

Se vidare under rubriken ”Utredning om översyn av kyrkomötets arbetsformer” nedan.

Utredning om översyn av kyrkomötets arbetsformer

Kyrkomötets presidium har under vårvintern 2016 tillsatt en utredning om kyrkomötets arbetsformer. Till utredningen har knutits en arbetsgrupp som består av sex ledamöter biträdda av en sekreterare. Av direktiven (Km 2016/5) framgår att utredningen ska behandla frågor om *utskottsindelningen i kyrkomötet, arbetsformer i utskott och plenum, kyrkomötets motionsinstitut, en långsiktig, principiell och tematisk debatt och revisorernas yttranderätt i kyrkomötet*.

Avseende *arbetsformer i utskott och plenum* ska utredningen överväga om det utöver befintlig reglering i arbetsordningen ska utfärdas ytterligare anvisningar för att ge utskottsarbetet stadga och effektivitet samt analysera skälen till varför många ledamöter efter relativt kort tid avsäger sig uppdraget som kyrkomötesledamot. Utredningen ska vidare överväga utformningen av debatt- och beslutsdagarna så att god debattstil främjas och skälig tid tillgodoses. På denna punkt finns enligt direktiven också koppling till frågan om att begränsa kyrkomötets ärenden till sådant som är principiellt angeläget för den nationella nivån. I arbetet ska också beaktas i vad mån utvidgad tid för kyrkomötet gagnar kvaliteten i kyrkomötets arbete och vilka merkostnader som följer av längre sessioner.

När det gäller *en långsiktig, principiell och tematisk debatt* ska utredningen analysera vilka nackdelar som ansågs finnas med de tidigare och numera avskaffade formerna för sammanhållen debatt (allmän kyrklig debatt, frågestund, frågedebatt) och undersöka vilka förutsättningar som finns för att möjliggöra en långsiktig och spänstig debatt om Svenska kyrkans utveckling. Enligt direktiven ska dessa förutsättningar framför allt prövas i förhållande till kyrkostyrelsens årliga skrivelse om verksamhet och ekonomi. Utredningen ska i denna del slutligen pröva om plenumsessionen kan stimuleras genom att låta en tematisk debatt dominera vissa år, exempelvis i anslutning till stora övergripande beslut av typen ny kyrkohandbok. I direktiven anges att motionsflödet i sådana fall skulle kunna styras till det aktuella temat och andra frågor det året får stå tillbaka.

Utredningen ska lämna sina förslag till presidiet den 31 januari 2017 som därefter har att ta ställning till om en skrivelse ska lämnas till kyrkomötet 2017.

Utskottets överväganden

Kr 2016:2

Kyrkomötets arbetsordning

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:54.

Kyrkorättsutskottet konstaterar att den tidigare ordningen med allmän kyrklig debatt, frågestund och frågedebatt är föremål för behandling inom den pågående utredningen om kyrkomötets arbetsformer. Resultatet av utredningen bör avvaktas innan kyrkomötet tar några eventuella initiativ i frågor av det slag som tas upp i motionen. Motionen ska därför avslås.

Nationella beslut och barnkonsekvensanalyser

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:74.
2. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2016:74 uppdra till kyrkomötets presidium att överväga vad utskottet anfört.

Kyrkorättsutskottet konstaterar att barnkonsekvensanalyser ska göras inför beslut. Kyrkorättsutskottet har vid flera tillfällen uttalat stöd för kyrkostyrelsens bedömning (KsSkr 2012:3), att barnkonsekvensanalyser som genomförs under utskottsberedningen av ett ärende i kyrkomötet inte torde bli annat än en pappersprodukt. Detta är alltså Kyrkorättsutskottets uppfattning i relation till kyrkomötets nuvarande arbetsformer. Motionen ska därför avslås. Kyrkorättsutskottet noterar dock att den pågående utredningen om kyrkomötets arbetsformer bl.a. har i uppdrag att se över utskottsindelningen och arbetsformerna i utskott och plenum. I utredningens uppdrag ingår emellertid inte att överväga om förändringar av dessa slag också skulle ändra förutsättningarna för att genomföra barnkonsekvensanalyser i beredningen av ärenden i kyrkomötet. Utskottet har tagit del av vad De Ungas Kyrkomöte har anfört. Kyrkorättsutskottet menar att presidiet skulle kunna överväga om detta kan bli en del av utredningens uppdrag.

Uppsala den 29 september 2016

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Anders Roos, ordförande

Migelle Wikström, sekreterare

Beslutande: Anders Roos, ordförande, Jenny Thor, Maria Lagerman, Sten-Arne Burman, Christina Andersson, Björn Andersson, Berit Bornecrantz Dias, Gunvor Torstensson, Boel Johansson, Sven Esplund, Suzanne Fredborg, Gunilla Blom, Conny Tyrberg, Peder Fohlin och Margareta Karlsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sebastian Clausson, Manilla Bergström, Sofia Särdaqvist, Hans Weichbrodt, Claes-Johan Bonde, Christina Blomqvist, Asta Matikainen Lecklin, Georg Lagerberg, Per-Olof Jacobsson, Ann-Christine From Utterstedt, Mikael Eskilandersson, Birgitta Sedin och Lars Larsson.

Biskop Åke Bonnier har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskild mening

Kyrkomötet bör tillsätta ett utskott som genomför barnkonsekvensanalys på samtliga ärenden beredda av de ordinarie åtta utskotten inför andra sessionen av kyrkomötet. Detta bör övervägas inför presidiets planerade utredning av arbetsformerna.

Lars Larsson

Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets betänkande 2016:3

Kyrkoordningen till kyrkomötets ledamöter

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2016:57 i vilken det föreslås att de nyvalda kyrkomötesledamöterna vid ingången av en ny mandatperiod ska tillfrågas om de önskar att årligen få kyrkoordningen i bokform så snart den nya upplagan föreligger. Kyrkorättsutskottet konstaterar att kyrkomötets ledamöter har goda möjligheter att ta del av kyrkoordningen då den finns tillgänglig kostnadsfritt på internet. Kyrkorättsutskottet föreslår därför att motionen ska avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:57.

Motionens förslag

Motion 2016:57 av Tomas Jansson, Kyrkoordningen till kyrkomötets ledamöter

Kyrkomötet beslutar att vid ingången av en ny mandatperiod ska de nyvalda ledamöterna tillfrågas vilka som önskar att årligen få kyrkoordningen i bokform så snart den nya upplagan föreligger.

Bakgrund

Kyrkomötet fastställde kyrkoordningen år 1999 varefter bokförlaget Verbum tryckte upp två olika versioner av kyrkoordningen. Dåvarande Svenska kyrkans centralstyrelse lät, genom Verbum, trycka upp den första officiella versionen av kyrkoordningen och skicka ut den till alla församlingar. Denna version, med grått omslag, innehöll endast ren kyrkoordningstext utan register och liknande samt gavs endast ut i en upplaga. Den andra versionen, med benämningen ”Kyrkoordning med angränsande lagstiftning för Svenska kyrkan”, som trycktes upp av Verbum var blå till utseendet och kom att innehålla angränsande lagstiftning och register m.m. Verbum har sedan dess årligen tryckt upp kyrkoordningen i dess blå utformning. Verbums tryckta upplaga är en förlagsprodukt.

Före år 2003 publicerades Svenska kyrkans bestämmelser tillsammans med ändringar i kyrkoordningen i en serie som trycktes upp av kyrkostyrelsen och distribuerades till alla pastorat, samfälligheter och stift samt till dem som prenumererade på serien. På detta sätt fick kyrkans enheter kännedom om uppdateringar och ändringar i bestämmelserna och kyrkoordningen i relation till den första upplagan av kyrkoordningen. Sedan årsskiftet 2003/2004 trycks inte längre den officiella versionen av Svenska kyrkans bestämmelser och ändringar i kyrkoordningen i pappersform. Den

officiella versionen publiceras i stället elektroniskt och hålls tillgänglig via internet-adressen www.svenskakyrkan.se/kyrkoordningen. Där finns den vid var tid gällande versionen av kyrkoordningen och övriga Svenska kyrkans bestämmelser att tillgå utan kostnad. Den gällande versionen av kyrkoordningen är den som blivit beslutad av kyrkomötet och utfärdad av kyrkostyrelsen. Den blå versionen av kyrkoordningen är en förlagsprodukt från Verbum som revideras årligen med utgångspunkt i den officiella versionen av kyrkoordningen m.m. Den ovan nämnda förlagsprodukten finns i tryckt upplaga hos Verbum och kostar f.n. 279 kronor inklusive moms per bok.

Vid kyrkomötet 2014 behandlade Kyrkorättsutskottet i betänkandet 2014:5 en motion som handlade om den närliggande frågan att köpa in bekännelseskifterna till kyrkomötesledamöterna (motion 2014:97). Utskottet konstaterade då att den utbildning i såväl kyrkorättsliga som teologiska frågeställningar som är angelägna för ledamöterna, lämpligen får ske med hjälp av det ekonomiska stöd som ges till nomineringsgrupperna. Med dessa medel menade utskottet att nomineringsgrupperna kan skaffa det material som behövs för att fullgöra uppdraget som kyrkomötesledamot. Kyrkomötet har även vid flera tillfällen tidigare behandlat den här frågan se Kyrkorättsutskottets betänkanden Kr 2005:4, 2009:6, 2010:4. I sitt betänkande Kr 2010:4 anförde utskottet att ledamöterna har goda möjligheter att ta del av dokumenten då de finns på internet.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:57.

Kyrkorättsutskottet konstaterar att kyrkoordningen, sedan kyrkostyrelsen vid årskiftet 2003/2004 övergick från att publicera dess innehåll i pappersform till att publicera det elektroniskt, finns tillgänglig kostnadsfritt via internet; samt att den version av kyrkoordningen som nu publiceras i bokform är en förlagsprodukt. Kyrkorättsutskottet behandlade vid kyrkomötet 2014 en motion som handlade om att köpa in bekännelseskifterna till kyrkomötesledamöterna. Kyrkorättsutskottet framhöll då att den utbildning i såväl kyrkorättsliga som teologiska frågeställningar som är angelägna för ledamöterna lämpligen kan ske med hjälp av det ekonomiska stöd som ges till nomineringsgrupperna. Som Kyrkorättsutskottet konstaterat ovan är den officiella utgåvan av kyrkoordningen endast tillgänglig över internet. Kyrkomötets ledamöter har därför goda möjligheter att kostnadsfritt ta del av kyrkoordningen. I de fall en ledamot av någon anledning inte kan ta del av kyrkoordningen i elektronisk form är det utskottets mening att detta behov, i likhet med vad utskottet anförde år 2014, kan tillgodoses genom det stöd som ges till kyrkomötets nomineringsgrupper. Mot bakgrund av det som har anförts föreslår Kyrkorättsutskottet att motionen ska avslås.

Uppsala den 29 september 2016

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Anders Roos, ordförande

Joakim Lindström, sekreterare

Beslutande: Anders Roos, ordförande, Jenny Thor, Maria Lagerman, Sten-Arne Burman, Christina Andersson, Björn Andersson, Berit Bornecrantz Dias, Gunvor Torstensson, Boel Johansson, Sven Esplund, Suzanne Fredborg, Gunilla Blom, Conny Tyrberg, Peder Fohlin och Margareta Karlsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sebastian Clausson, Manilla Bergström, Sofia Särdaqvist, Hans Weichbrodt, Claes-Johan Bonde, Christina Blomqvist, Asta Matikainen Lecklin, Georg Lagerberg, Per-Olof Jacobsson, Ann-Christine From Utterstedt, Mikael Eskilandersson, Birgitta Sedin och Lars Larsson.

Biskop Åke Bonnier har deltagit i utskottets överläggningar.